

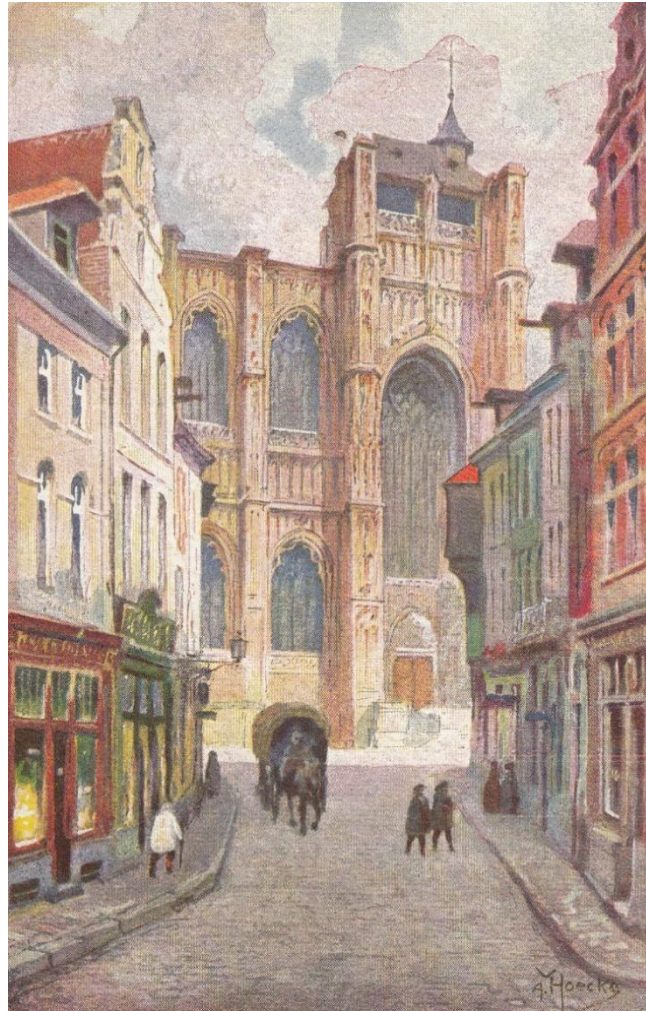
Leuvense prentbriefkaarten, geliefkoosd item bij verenigingen, instanties en organisatoren (deel 1)

Kristel Kouwer

LEUVEN

LOUVAIN

LÖWEN

Oude prentbriefkaart nr. 2 van de St.-Pieterskerk te Leuven naar een aquarel van Achille van Hoecke, eveneens de drukker - uitgever Van Hoecke & fils Bruxelles, gelopen en verstuurd vanuit Brussel naar Rotterdam. Op deze prentbriefkaart loopt de Mechelsestraat nog tot aan de 'Lange Trappen' van de St.-Pieterskerk. De vroegere 'Zeven Hoeken' vormen vandaag het Mathieu de Layensplein.

Verso zijde van de prentbriefkaart nr. 2 met afstempeling te Jette 1 VI 1923 tussen 15-16 uur en verstuurd naar Rotterdam met postbodestempel E578. Deze prentbriefkaart met Leuvense afbeelding werd verkocht ten voordele van Le Foyer des Orphelins.

Het is heel bijzonder te ontdekken dat het gebruik van Leuvense prentbriefkaarten een prominente rol speelt in tal van verenigingen. Zowel naar culturele bewustwording, reclame-initiatieven als representativiteit van de vereniging is de Leuvense prentbriefkaart een gegeerd object. Ook openbare instanties zijn zich bewust van de positieve uitstraling en krachtige boodschap die prentbriefkaarten bij het grote publiek kunnen teweegbrengen. Dat Leuven het uithangbord is van kennis en kunst speelt - met het gewicht van een universiteit, een wereldwijd bekend ziekenhuis en het innovatiecentrum Imec - uiteraard een rol. De combinatie van deze gevestigde waarden, een rijk historisch verleden, een schat aan historische gebouwen en prachtige kunstwerken in combinatie met de langste toeg van België, stralen zowel natuurlijke sérieux, als oeroude gezelligheid uit. De eeuwenlange strijd tegen voortdurend nieuwe bezetters bezorgde Leuven en zijn inwoners het imago van moedig strijdende underdog. De verbeterde eis voor algemeen enkelvoudig stemrecht en de bitse taalstrijd bestempelde de 'Koeienschieters' als een koppig volk en naar verluid is dit nog steeds eigen aan het Leuvense DNA.

Ontdek hoe verenigingen, instanties en organisatoren van evenementen zowel in het verleden als in het heden teruggrepen naar Leuvense prentbriefkaarten om op een bijzondere manier naar buiten te treden. Om dit letterlijk in de kijker te plaatsen worden zowel oude, semi-moderne als hedendaagse Leuvense prentbriefkaarten getoond.

Prentbriefkaarten met 18 Leuvense locaties werden op deze manier verspreid aan het publiek:

1. Abdij van Keizersberg
2. Abdij van Park
3. Arenbergkasteel
4. Botermarkt
5. College Kardinaal Mercier
6. Huis van het A.C.J.B. (Association de la Jeunesse Belge)
7. Missiehuis 'De Jacht'
8. Panorama
9. Sint-Jozefskapel
10. Sint-Maartensdal
11. Sint-Michielskerk
12. Sint-Pieterskerk
13. Stadhuis
14. Stadskantoor
15. Standbeeld Pater Damiaan - Sint-Jacobskerk
16. Station
17. Universiteitsbibliotheek
18. Universiteitshal

De verenigingen die deze Leuvense prentbriefkaarten gebruikten zijn de volgende:

1. Arbeiders Filatelisten
2. Association des Dames Françaises
3. Belgische Maximafielen VZWD
4. Festival Chimay
5. Festival van Vlaanderen
6. Filatelia Boerenbond
7. Flandria Ligo Esperantista
8. Genootschap van de Altijddurende Verering van St.-Jozef
9. Handelaars- en beroepsverenigingen
10. Hobby Club Excelsior
11. Jeugdverbond der Katholieke Actie
12. Numismatica Leuven
13. Scouts Sint-Amandsberg
14. Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
15. Vlaamse Bond van Postzegelverzamelaars

Ook openbare instanties en hulporganisaties gebruikten Leuvense prentbriefkaarten ter promotie en verkoop:

1. Asiles des Soldats Invalides Belges
2. Belgische Posterijen
3. Centres de Récréation au Front Belge
4. Croix Rouge Françaises
5. Grootoosten van België
6. Nationaal werk voor Oorlogswezen Het Wezen Bloempje
7. Le Foyer des Orphelins
8. Paters van de Heilige Harten (Picpuspaters)
9. Paters Norbertijnen

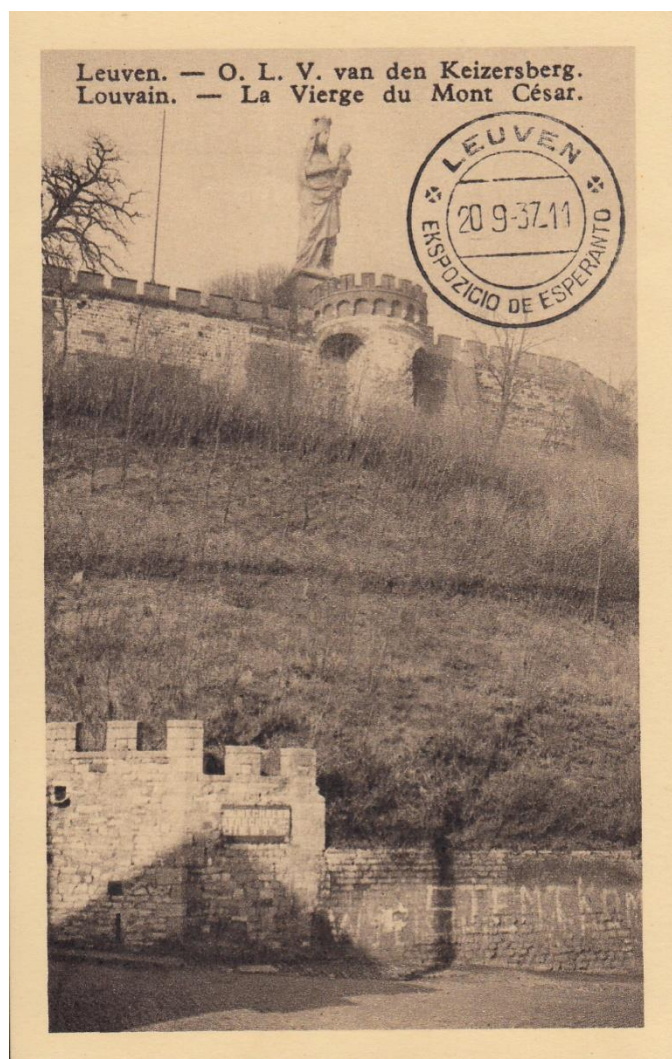
Eveneens historisch leuk om weten, zijn de vele evenementen, bezienswaardigheden en vieringen die gepromoot werden aan de hand van deze Leuvense prentbriefkaarten. De data van de evenementen of de afstempelingen van Belgische Posterijen op de prentbriefkaarten worden hieronder in chronologische volgorde vermeld:

15-04-1900 t/m 12-11-1900	Exposition de Paris
1914-1918	Guerre Européenne
17-09-1925	Culte Perpétuel de St.-Joseph
10-04-1929	Oeuvre du Père Damien Louvain
03-05-1930 t/m 03-11-1930	Exposition Internationale Liège 1930
09-11-1936	Culte Perpétuel de St.-Joseph Louvain
07-04-1937 t/m 21-04-1937	Internationale Jaarbeurs van Brussel
20-09-1937	Expozicio de Esperanto Leuven
18-10-1937	Voedingssalon Brussel
13-12-1937	Internationale Postzegeltentoonstelling Brussel
25-12-1937	Postzegeltentoonstelling Leuven
15-03-1938	Internationale Jaarbeurs Brussel
08-03-1942	Gedurige Eredienst van St. Jozef Leuven
20-07-1942	Culte Perpétuel de St.-Joseph Louvain
18-06-1947	Gedurige Eredienst van St.-Jozef Leuven
15-06-1968 t/m 14-07-1968	Festival Chimay
14-12-1968 t/m 15-12-1968	Voorverkoop Vlaamse Bond van Postzegelverzamelaars
26-04-1969	1959-1969 10 jaar Conférence européenne des Administrations des postes et télécommunications (CEPT)
14-09-1969	1965-1969 Hobby Club Excelsior Leuven
18-08-1970 t/m 12-09-1970	Festival van Vlaanderen Leuven
26-04-1975	Filatelistische tentoonstelling
07-06-1975	Colloquium Biblicum Lovaniense
02-10-1982	75 jaar scouting St.-Amandsberg
16-10-1982	150 jaar Grootoosten van België
06-11-1982	Christkindl Beauvoorde
26-08-1990	100 jaar Filatelia Boerenbond Leuven
01-05-2016	50 ^{ste} numismatische beurs Leuven

Het doel van deze verzameling is aan te tonen dat het gebruik van Leuvense prentbriefkaarten, zowel vroeger als nu, enerzijds een beeld is dat op een bepaalde Leuvense locatie op een bepaald moment in de geschiedenis is genomen, anderzijds is het boeiend te ontdekken dat zowel Leuvense- als Belgische- en Europese verenigingen, hulporganisaties en openbare instanties verweven zijn met de stad Leuven door het gebruik van Leuvense prentbriefkaarten. Dit maakt het een boeiend tijdsdocument en wordt tegelijkertijd het bewijs geleverd dat Leuvense prentbriefkaarten door de jaren heen een socio-economische rol vervulden, vertaald in de talrijke evenementen, acties en hulpfondsen waarvoor ze aangewend werden.

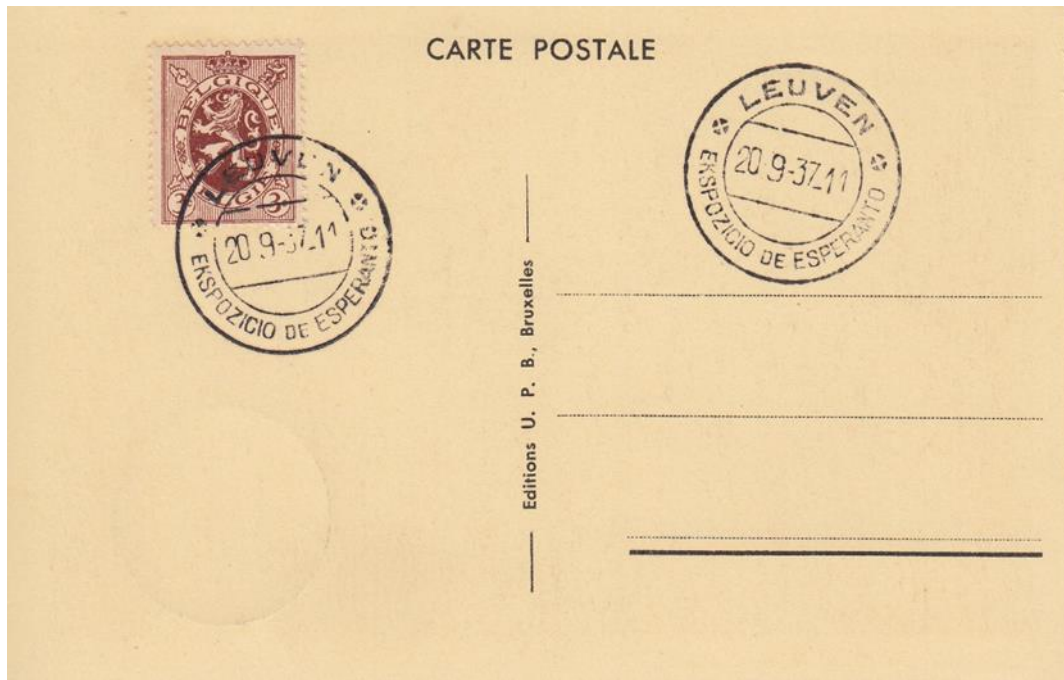
Ontdek de prentbriefkaarten van **18 Leuvense locaties** die verenigingen, instanties en organisatoren gebruikten, ieder voor een specifiek doel

1. Abdij van Keizersberg

Oude prentbriefkaart van Onze-Lieve-Vrouw van den Keizersberg te Leuven, uitgeverij U.P.B. Brussel, niet gelopen. Dit gigantische Mariabeeld herinnert aan wat ooit een pelgrimsoord was voor gelovigen van over de hele wereld. Bijzonder hier is de afstempeling rechts boven met een dubbel cirkelstempel. Tussen de cirkels werd melding gemaakt van een Esperanto tentoonstelling te Leuven op 20-9-1937 te 11 uur.

Waar op de dichtstbijzijnde berg van Leuven eind 12de en begin 13de eeuw een commanderij werd opgericht als verblijf voor de tempeliers en later de hospitaalridders, werd in de 13de eeuw de burcht voor de hertogen van Brabant gebruikt. Begin 16de eeuw zorgde Keizer Karel voor een uitbreiding van de burcht. In de 18de eeuw werd een portierswoning opgericht. In de 19de en 20ste eeuw rees een gebouwencomplex op dat dienstdeed als Benedictijnenabdij. De humanisten van de universiteit benoemden het kasteel van Keizer Karel als '*Castrum Caesaris*' of het slot van de keizer, de nieuwe Caesar. De Leuvenaars spraken al snel over '*de burch ons Heren Keizers*'; de naam Keizersberg was geboren. Op deze prentbriefkaart torent het 10 meter hoge Mariabeeld met haar 2,5 ton, als patrones van de Benedictijnen abdij boven Leuven en wordt toepasselijk 'Maria, Koningin des hemels' genoemd. Al verloor ze tijdens WO II al eens letterlijk het hoofd, ze werd steeds in al haar glorie hersteld. Een bom op het kruispunt van de Burchtstraat en de Ridderstraat veroorzaakte een dusdanige windverplaatsing dat het hoofd er in zijn totaliteit werd afgerukt. De herstelling van het hoofd gebeurde snel nadien en ook heel recent staat een restauratie en reiniging van het beeld, samen met een stabilisatie van de sokkel gepland.

Verso zijde van de oude prentbriefkaart Onze-Lieve-Vrouw van den Keizersberg. Zowel op de recto- als op de verso zijde bevinden zich dubbel cirkelstempels met de aankondiging 'Leuven Expozicio de Esperanto', allen gedateerd 20 9 37 te 11 uur met op de verso zijde in de linker bovenhoek de dubbel cirkelstempel op de postzegel Heraldieke leeuw uitgegeven op 25-01-1929-1932 naar het ontwerp en de gravure van Hubert Mauquoy OBP nr. 278 roodbruin van 3 centiemen bestemd voor drukwerktaarif.

De *Vlaamse Esperantobond* werd gesticht op 07-10-1978. Het is de koepelorganisatie van verschillende Esperantoverenigingen in Vlaanderen met haar zetel in Antwerpen. De doelstellingen van deze bond zijn het verspreiden van de internationale taal Esperanto onder zo veel mogelijk Nederlandstaligen in België. Zij vertegenwoordigen eveneens de Esperanto-beweging ten opzichte van de regionale autoriteiten en het publiek. Tenslotte proberen zij de relaties te bevorderen tussen Vlaanderen en andere regio's in België en het buitenland door middel van Esperanto.

Esperanto wordt beschouwd als een internationale taal. Zij werd ontwikkeld door de Poolse oogarts *Lejzer Zamenhof* (15-12-1859 – 14-04-1917), Jood van origine. Hij beschikte over een bijzondere taalkennis en studeerde taal- en letterkunde. Zamenhof werd geboren in Bialystok. Dit is nu een Poolse stad, maar maakte vroeger deel uit van een Litouwse provincie van het Russische tsarenrijk. Reeds vóór zijn 13de verjaardag werd Zamenhof geconfronteerd met de etnische conflicten binnen zijn geboortestad.

Vereniging die een prentbriefkaart van Onze-Lieve-Vrouw van den Keizersberg te Leuven gebruikte voor de aankondiging van haar evenement:

		
<p style="text-align: center;">recto zijde Flandria Ligo Esperantista Leuven Expozicio de Esperanto</p>	<p style="text-align: center;">verso zijde Flandria Ligo Esperantista Leuven Expozicio de Esperanto</p>	<p style="text-align: center;">verso zijde Flandria Ligo Esperantista Leuven Expozicio de Esperanto</p>

Oude prentbriefkaart die de tijdelijke kapel van de abdij Keizersberg toont, uitgeverij Nels en verdeeld door Jules Van Grunderbeek Leuven, gelopen en verstuurd naar Brussel.

De Abdij van Keizersberg herbergt ook verschillende geheimzinnige gebeurtenissen. Zo zou er sprake zijn van een tunnel of tunnelcomplex onder de Abdij, die voorlopig haar geheimen nog niet heeft prijsgegeven.

Ook een Middeleeuwse waterput bewaart haar geheimen in de donkere 36 meter diepte van haar gedochten.

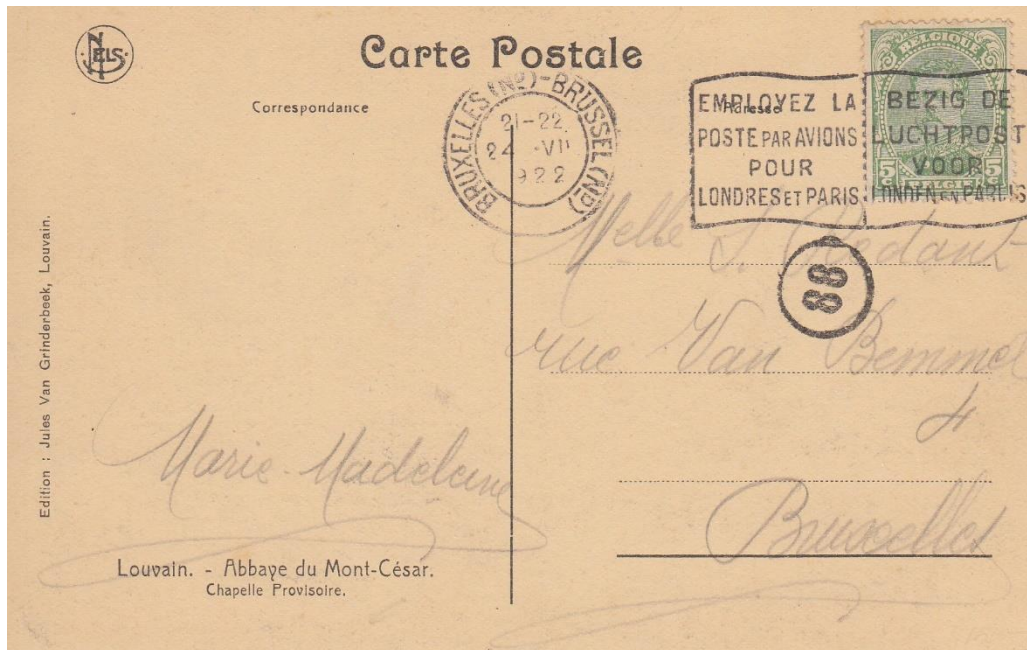
Eind augustus 1914 tijdens 'De Brand van Leuven' stak het Duitse leger grote delen van Leuven in brand, waaronder het Tafelrond, de Grote Markt, de Oude Markt, de Universiteitsbibliotheek, de St.-Pieterskerk en vele burgerwoningen. De Abdij van Keizersberg werd niet getroffen en dit door de tussenkomst van één man: Duits officier *Gustav Reinbrecht* (13-04-1881 – 20-09-1914). Op 29-08-1914 weigerde hij het bevel om de abdij in brand te steken. Als straf werden hij en 240 van zijn manschappen naar het front in Noord-Frankrijk gestuurd. Slechts 22 dagen later, op 20-09-1914, zouden hij en 150 van zijn soldaten sneuvelen in de slag bij Nouons

Tussen 1937 en 1953 liep er langs de flanken van de berg een tramspoor. Tram 5 reed in een lus rond de berg. En al is dit tramspoor verdwenen, het huidige wandelpaadje heet nu nog steeds 'Tramweg'.

Vanaf academiejaar 2021-2022 kwam een internationale zustersgemeenschap de paters van de abdij Keizersberg versterken. In het kader van hun internationaal missiewerk worden zij, tijdens hun opleiding in Leuven, ontvangen in de abdij Keizersberg onder het project Scolastica.

Ook de innerlijke mens werd in 2019 door de paters van abdij Keizersberg op een originele manier versterkt ten voordele van de restauratiewerken van hun abdij. Men liet in een beperkte hoeveelheid een nieuw bier brouwen, Konnektus genoemd. Men brouwde voor elk wat wils: een blond bier: Humanity genoemd, een bier met hoge gisting en 4 hopsoorten
een bier: Harmony genoemd, een zuurzoet bier met 2 jaar rijping, diepgebrande mouten en hop
een tripel: Unity genoemd, een meergranenbier met hoge gisting en rijping op de fles

Of na het drinken van deze drie bieren de connectie met Leuven verzekerd bleef, is niet echt geweten. Maar, klinken op menselijkheid, harmonie en eenheid zouden zomaar de kernwoorden kunnen vormen voor een nieuwe politieke partij in Leuven, die natuurlijk Konnektus zou heten, of wat had u gedacht !

Verso zijde van de oude prentbriefkaart tijdelijke kapel abdij Keizersberg met in de rechterbovenhoek de postzegel OBP nr. 137, uitgegeven op 15-10-1915 geelgroen van 5 centiemen met de beeltenis van Z.M. Koning Albert I. Deze postzegels werden gedrukt te Londen en voor het eerst in gebruik genomen in Le Havre. Na de bevrijding in november 1918 werden ze over heel België gebruikt. Deze mooie postzegel werd overdrukt met een volmaakte vlagstempel die de bevolking aanmaande om voor bepaalde zendingen volgende beslissingen te nemen: EMPLOYEZ LA POSTE PAR AVIONS POUR LONDRES ET PARIS BEZIG DE LUCHTPOST VOOR LONDEN EN PARIJS. Centraal op de prentbriefkaart zien we een dubbelcirkelstempel met tussen de cirkels de vermelding BRUXELLES (N°) – BRUSSEL (N°) en binnen de cirkel 21-22 24 VII 1922, dus verstuurd tussen 21 en 22 uur. Een klein postbodestempeltje met nr. 88 werd eveneens aangebracht.

De stempel “BEZIG DE LUCHTPOST VOOR LONDEN EN PARIJS” werd gebruikt op twee Brusselse postkantoren in 1921/22 en ook in Antwerpen 6 in 1921/22 en 1924. Het was een manier om aan te geven dat de post voor Londen en Parijs via de luchtpost werd verzonden.

Dus, als je een brief of pakketje naar Londen of Parijs stuurde en je wou dat het per luchtpost vertrok, dan zou je een specifieke luchtpostetiket moeten gebruiken!

Openbare instantie die een prentbriefkaart van de tijdelijke kapel van de Abdij van Keizersberg te Leuven voorzag van een stempel met eigen reclameboodschap.

Belgische Posterijen
nu bpost

(wordt vervolgd)